

Posudek bakalářské práce Vandy Fouňové, *Soupis zvonů okresu Plzeň-sever vzniklých před rokem 1914, s důrazem na epigrafiku a výtvarnou výzdobu* (Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra pomocných věd historických a archivního studia), Praha 2020

Cílem předkládané práce je co nejúplnější soupis předmětných zvonů (celkem zachyceno 187 jednotlivin), se zaměřením na epigrafickou a výtvarnou výzdobu, včetně údajů o rekvizicích, probíhajících v letech 1914–1918. Soupis je zasazen do stavebně historického kontextu objektů, ve kterých se nachází.

Hlavní částí práce (s. 84–215) je vlastní soupis zvonů. S touto částí úzce souvisí separátní přehled obcí a kostelů (s. 22–80) se základními historickými a stavebně historickými údaji ke každé stavbě. Katalogu jsou předeslány až příliš stručné úvodní statě – úvodní slovo, představení využití dokumentace, literatury a pramenů, kurzorická stať k epigrafické a výtvarné výzdobě zvonů a poté ke zvonářům na území okresu Plzeň-sever. Práce je ukončena rovněž velice stručným závěrem, soupisem pramenů a literatury a výběrovou obrazovou přílohou (41 obr.)

Práce jako celek není zcela bezproblémová. První připomínka se týká zvoleného postupu prací a s tím souvisejících zdrojů informací. Autorka vytěžila bezpochyby množství literatury a zejména je nutné ocenit její práci s prameny. Na straně druhé mi nejsou zcela jasné preference ve výběru zdrojů a jejich hierarchie, což ukazuje zejména systém práce s evidencí Národního památkového ústavu. Autorka využívá sice odkazy na veřejnou verzi on-line Památkového katalogu, která je ovšem relevantní pro nemovitě památky, a to ještě v minimalistické podobě, a zvony nezachycuje. Přitom evidence zvonů ve státním seznamu movitých památek NPÚ, resp. jeho regionálních pracovišť, je relativně reprezentativní (na rozdíl třeba od náhrobků). Je ovšem nutné příslušné pracoviště osobně navštívit (informace jsou k dispozici v původní kartotéční podobě i vesměs elektronicky v neveřejné části Památkového katalogu). Většinou NPÚ požadovaný souhlas biskupství k nahlížení do evidence církevního majetku není problém získat. Osobně bych právě touto evidencí začal jako základním zdrojem k dochovanému fondu kampanologických památek.

Dále autorka jako zdroj informací ke stavebně-historickému kontextu většinou odkazuje na *Umělecké památky Čech*. Praha 1957. Proč tento soupis preferuje např. před novějšími a obsáhlejšími UPČ (které také cituje, ale jen menšinově)? K řadě lokalit existuje další recentní a dobře dostupná literatura. Autorka přitom využívá různé webové zdroje přinejmenším kolísavé kvality. K některým údajům pak jednoznačný odkaz na zdroj chybí. Na straně druhé

jsem si samozřejmě vědom pouhé „referenčnosti“ údajů, ale právě z tohoto důvodu bych osobně přiřadil údaje k objektům v redukované formě k vlastnímu katalogu zvonů, tj. spojil bych obě hlavní části dohromady – některé údaje se tak jako tak opakují.

Práce deklaruje mj. důraz na epigrafiku. V katalogu jsou sice nápisy transliterovány, ale chybí třeba obvyklé rozvedení zkratk, určení písma (!) a jakýkoliv další specializovaný komentář.

Není mi úplně jasný rozsah a podoba terénního výzkumu. Autorka uvádí, že navštívila všechny objekty, ale že jí bezpečnostních důvodů nebylo umožněno fotografování zvonů. Studovala tedy zvony z autopsie? Nebo alespoň jejich část a kterou? Pokud ne, prováděla přepisy nápisů a popis další výzdoby na základě poskytnutých starších fotografií, obtahů apod.? Nebo v kombinaci s přebíráním přepisů z literatury a pramenů? V práci to není blíže vysvětleno.

Z dalších připomínek bych chtěl upozornit na občasnou nejednotnost citací a nejednotnost terminologie (a to i jazykově – minuskula vedle minuskule apod.). Dále upozorňuji na nejednoznačnost některých formulací, kdy např. občas není zřejmé, k jakému datu se daný stav vztahuje. Použita je místy i problematická terminologie (humanistická majuskula, latinka ad.) Většinu odkazů v poznámkách tvoří několik málo titulů, což by mělo být popudem k přechodu na obvyklý systém zkrácených citací.

Výše uvedené připomínky však v žádném případě neznamenaají, že se jedná o práci špatnou. Naopak se na bakalářské úrovni jedná o cenný a pracný materiálový svod, se kterým jsem se rád seznámil.

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

V Praze 2. 9. 2020

doc. PhDr. Jiří Roháček, CSc., mp